

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220201110
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2220201110.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členiek senátu JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej, v spore žalobkyne: innogy Slovensko s. r. o., IČO: 44 291 809, Hviezdoslavovo námestie 13, Bratislava, zastúpený: JUDr. Marek Hrouda, advokát so sídlom Krmanova 16, Košice-Staré Mesto, proti žalovanej: Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, B. XXX, o 1.740,45 eur a príslušenstvo, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 19Csp/12/2020-291 zo dňa 14. augusta 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (výrok I. a III.) a v závislom výroku o náhrade trov konania (výrok IV.) **r u š í** a vec mu v tomto zrušenom rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. určil, že ustanovenie čl. III ods. 18 listiny s názvom „OBCHODNÉ PODMIENKY POSKYTOVANIA UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácnosti spoločnosti RWE Gas Slovensko, s.r.o., účinné od 1. septembra 2015“ v znení: „poplatok za upomienku, poplatok za nedodržanie platobných podmienok podľa cenníka služieb a “je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 4 písm. k) a t) Občianskeho zákonníka; výrokom II. uložil žalovanej povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobkyni 1.321,88 eur s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 697,11 eur od 01.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 13,22 eur od 01.02.2018 do zaplatenia a zo sumy 611,55 eur od 01.05.2018 do zaplatenia; III. v časti o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 418,57 eur a 5 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 201,52 eur od 01.12.2017 do zaplatenia a zo sumy 217,05 € od 01.05.2018 do zaplatenia žalobu zamietol a IV. žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu 51,90 % trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 53 ods. 4 písm. k/ a t/, § 53 ods. 5 a § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 3 písm. c/ bod 6 a bod 12 a § 47 ods. 1 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „ZoE“).

3. Vecne dôvodil tým, že žalobkyňa (v tom čase s obchodným menom „RWE Gas Slovensko, s.r.o.“) ako dodávateľ a žalovaná ako odberateľ podpísali v dňoch 22. a 24.06.2016 zmluvu o združenej dodávke plynu, v ktorej sa strany o. i. dohodli, že „Dodávateľ sa zaväzuje dodávať odberateľovi do jeho odberných miest... zemný plyn..., ako aj ďalšie s tým súvisiace služby a Odberateľ sa zaväzuje takto dodaný plyn odobrať a zaplatiť Dodávateľovi za dodaný plyn v Zmluve dohodnutú cenu podľa aktuálneho Cenníka zemného plynu pre odberateľov kategórie domácnosti... Dodávka plynu sa uskutočňuje v súlade s Obchodnými podmienkami poskytovania univerzálnej služby pre Zmluvy o združenej dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosti... vydanými Dodávateľom, ktoré sú Prílohou č. 1 tejto

Zmluvy.“ Zmluva obsahovala aj označenie adresy odberného miesta ako „Sap 162“, údaje o mesačných preddavkových platbách vo výške „96 eur“ a údaj o dohodnutom druhu tarify „D3“.

V dňoch 14. a 16.12.2016 podpísali strany v rovnakom postavení dodatok k zmluve o združenej dodávke plynu, v ktorom sa o. i. dohodli na „zмене Zmluvy, a to voľnou produktom EXTRA XL... s dobou viazanosti do 31.12.2018 a cenou za dodávku plynu podľa príslušnej tarify...“ s tým, že „pre Odberateľa platí vyššie uvedená cena za dodávku plynu podľa tarify, ktorá je priradená k odbernému miestu na základe Zmluvy“. Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácnosti, účinné od 01.09.2015 (ďalej len „obchodné podmienky“), obsahovali o. i. článok IV. s názvom „Cena a platobné podmienky“, v ktorom sa nachádzajú aj odseky: „17. Nedoplatok z vyúčtovacej faktúry alebo preddavkovú platbu uhradí odberateľ plynu v lehote splatnosti vyúčtovacej faktúry alebo preddavkovej platby. V prípade nezaplatenia uvedenej platby ani v dodatočnej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 10 dní od upozornenia o neuhradení záväzku, stanovenej v upomienke, je dodávateľ plynu oprávnený na náklady odberateľa plynu po jeho predchádzajúcom poučení o prerušení dodávky plynu prostredníctvom [prevádzkovateľa distribučnej siete] obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu do odberného miesta až do zaplatenia dlžnej sumy, ako aj odstúpiť od zmluvy...a 18. Ak je odberateľ v omeškaní s úhradou akejkoľvek platby podľa zmluvy, dodávateľ plynu má právo odberateľovi plynu fakturovať poplatok za upomienku, poplatok za nedodržanie platobných podmienok podľa cenníka služieb a úrok z omeškania v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov...“ Obchodné podmienky obsahovali aj článok V. s názvom „Povinnosti dodávateľa plynu a povinnosti odberateľa plynu“, v ktorom sa nachádzajú aj tieto odseky: „2. Odberateľ plynu je povinný: ... 2.11 uhradiť dodávateľovi plynu spolu s cenou za združenú dodávku plynu podľa zmluvy a týchto OP aj ďalšie, s predmetom zmluvy súvisiace platby, resp. poplatky, ak svojím konaním, resp. nekonaním, spôsobil ich vznik alebo potrebu uskutočnenia ďalších úkonov (služieb) zo strany dodávateľa plynu alebo PDS, a tieto sú spolplatňované podľa príslušného Cenníka služieb dodávateľa plynu alebo PDS.“

3.1 Faktúrou č. 4200064618, splatnou 30.11.2017, vyúčtovala žalobkyňa žalovanej položky: „ spotrebovaný zemný plyn, ostatné služby 1.382,11 eur, zaplatené preddavkové platby -685,00 eur, neuhradené položky z Cenníka služieb 201,52 eur, k úhrade 898,63 eur.“ Podľa rozpisu položiek k tejto faktúre zahŕňali „neuhradené položky z Cenníka služieb“ poplatky za upomienky (4 × 5 eur), poplatok za prerušenie distribúcie z dôvodu neplatenia (90,76 eur), poplatok za opätovné pripojenie po prerušení distribúcie (90,76 eur). Opravou faktúrou č. 4295011467 žalobca doúčtoval žalovanej za spotrebu plynu 13,22 eur. Faktúrou č. 4200068270, splatnou 30.04.2018, vyúčtoval žalobca žalovanej položky: „ spotrebovaný zemný plyn, ostatné služby 611,55 eur, zaplatené preddavkové platby 0,00 a neuhradené položky z Cenníka služieb 217,05 eur, k úhrade 828,60 eur.“ Podľa rozpisu položiek k vyššie uvedenej faktúre zahŕňali „neuhradené položky z Cenníka služieb“ poplatky za upomienky (3 × 5 eur), poplatok za fiktívne prerušenie distribúcie z dôvodu neplatenia (83,02 eur), poplatok za fiktívne opätovné pripojenie po prerušení distribúcie (36 eur). Žalovanej bol dodaný plyn v množstve zodpovedajúcom cene vyúčtovanej spornými tromi faktúrami v sumách 1.382,11 eur + 13,22 eur + 611,55 eur = 2.006,88 eur. Žalovaná v súlade so svojou povinnosťou platiť mesačné preddavkové platby žalobkyňu uhradila preddavkovo 685 eur. Žalobkyňa započítala tieto preddavkové platby oproti cene dodaného plynu, jej nesplatená časť predstavuje 1.321,88 eur. Žalovaná sa dostala do omeškania tým, že porušila svoju povinnosť zaplatiť cenu plynu, ktorá sa podľa čl. IV ods. 17 obchodných podmienok stávala splatnou v deň splatností jednotlivých faktúr. Žalobca má tak nárok aj na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 O.z. a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a to v sadzbe 5 % ročne (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania zvýšená o päť percentuálnych bodov). Vzhľadom na to súd žalobe v tomto rozsahu vyhovel (výrok I.).

3.2 V prípade vyúčtovaného poplatku vo výške 5 eur za upomienku dospel súd prvej inštancie k záveru, že nezodpovedá všeobecne potrebným nákladom na vyhotovenie a zaslanie vzorového dokumentu vytlačenom na jednom liste papiera. V prejednávanej veci bolo taktiež zistené, že žalobkyňa upomínala žalovanú aj vo vzťahu k poplatkom za upomienky, ktoré jej zaslala v predchádzajúcom období. Vo výsledku teda žalobkyňa žalovanú sankcionovala za nesplnenie sankcie. Z § 53 ods. 4 písm. k) O.z. je zrejmé, že neprímerane vysoká sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa nemôže požívať súdnu ochranu. Zmluvná pokuta (poplatok za upomienku) predstavuje v prejednávanej veci pre žalobkyňu ako dodávateľa neprímerané zvýhodnenie vo vzťahu k spotrebiteľovi, čím sa narúša rovnováha, ktorú v spotrebiteľských vzťahoch požaduje § 53 ods. 1 O.z. Ustanovenie čl. IV. ods. 18 obchodných podmienok, o ktoré sa poplatok za upomienku opiera, je preto podľa § 53 ods. 5 O.z. neplatné.

3.3 V súvislosti s nákladmi na (fiktívne) prerušenie a opätovné obnovenie dodávok plynu žalobkyňa v písomnom vyjadrení najprv tvrdila, že ide o náhradu nákladov z dôvodu neplatenia ceny za dodávky plynu, ktoré žalovanej vyúčtovala na základe faktúr prevádzkovateľa distribučnej siete, pretože žalovaná neplnila svoje peňažné záväzky. Poukazovala pritom na článok V. ods. 2 bod 2.11 obchodných podmienok, ktoré zakladajú povinnosť odberateľa uhradiť dodávateľovi plynu aj ďalšie platby a poplatky spoplatňované podľa príslušného Cenníka služieb dodávateľa plynu alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Zároveň odkázala aj na ustanovenie čl. IV ods. 17 obchodných podmienok, ktoré v prípade nezaplatenia nedoplatku z vyúčtovacej faktúry alebo preddavkovej platby upravujú právo odberateľa „na náklady odberateľa“ obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu do odberného miesta až do zaplatenia dlžnej sumy. Takto vyúčtované náklady sa opierajú o katalóg služieb SPP - distribúcia, a.s., v znení neskorších zmien, ktorý v znení účinnom v čase vystavenia faktúry č. 4200064618 uvádza cenu služby prerušenie/obmedzenie distribúcie plynu z dôvodu neplatenia v sume 90,76 eur/výkon (s DPH). Tento katalóg v čase vystavenia faktúry č. 4200068270 uvádzal cenu administratívneho (fiktívneho) prerušenia distribúcie plynu z dôvodu neplatenia v sume 83,02 eur/výkon (s DPH) a cenu administratívneho (fiktívneho) obnovenia distribúcie plynu v sume 36 eur/výkon (s DPH). Je tak nepochybné, že všetky náklady, ktoré žalobkyňa refakturovala žalovanej, treba v zmysle citovaných ustanovení čl. IV a V obchodných podmienok považovať za poplatky súvisiace s omeškaním odberateľa. Nárok na tieto poplatky tak vo výsledku vychádza z článku IV ods. 18 obchodných podmienok, ktoré upravujú poplatok za nedodržanie platobných podmienok. V zmysle § 53 ods. 4 písm. t) O.z. je neprijateľnou podmienkou ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Prerušenie dodávok je síce oprávnením vyplývajúcim zo zákona č. 251/2012 Z. z., no jeho cieľom je predovšetkým predísť vznikom škody. Nie je teda v záujme žalovanej ako spotrebiteľa, aby jej žalobkyňa ako dodávateľ prerušovala dodávky plynu. Dôležité tiež je, že dodávateľ plynu má aj v prípade omeškania odberateľa nárok na zaplatenie ceny dodaného plynu. Nejde tu totiž o prípad, keď sa plyn odoberá bez určeného meradla, alebo s poškodeným zabezpečením, keď možno mať pochybnosti o správnosti nameraného množstva plynu. V prípade omeškania totiž meradlo naďalej riadne meria dodávaný plyn a žalobca má nárok na cenu za jeho dodanie odberateľovi. V prejednávanej veci dokonca mal žalobca aj právo od zmluvy odstúpiť (druhá časť čl. IV ods. 17 obchodných podmienok in fine). Prerušenie dodávky plynu je teda celkom zjavne v záujme samotného dodávateľa plynu. To platí o to viac, ak bolo prerušenie uskutočnené len administratívne (fiktívne). V dôsledku predchádzajúcich úvah je potom rovnaký záver uplatniteľný aj na (fiktívne) obnovenie dodávok plynu. Dodávku plynu by nebolo potrebné obnoviť, pokiaľ by sa žalobkyňa nerozhodovala dodávku vôbec prerušiť. V prípade uvedených poplatkov nemôže ísť z právneho hľadiska o náklady, pretože vo všetkých prípadoch boli tieto sumy žalobkyňi vyúčtované prevádzkovateľom distribučnej siete v paušálnej výške na základe vopred známeho cenníka. Paušálne sumy nemôžu zohľadňovať osobitosti daného prípadu, napríklad vzdialenosť odberného miesta, či čas potrebný na vykonanie úkonu. Tým, že žalobkyňa len preberá ceny určené treťou osobou (na ktorej cenník odkazuje vo vlastných obchodných podmienkach), automaticky ich preúčtováva na ťarchu odberateľa, čím sa zbavuje povinnosti preskúmavať ich účelnosť a primeranosť. V tejto súvislosti sa žalobkyňa mylí, ak tvrdí, že bolo by v rozpore s dobrými mravmi, keby znášala náklady, ktoré vznikli zavinením žalovanej, pretože žalobkyňa nebola nútená prerušovať a obnovovať dodávky plynu, ale išlo len o jedno z jeho oprávnení, ktoré sa slobodne rozhodla využiť. Keďže zmluvné pomery upravené v obchodných podmienkach vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, vzhľadom na § 53 ods. 5 O.z. je ustanovenie čl. IV ods. 18 listiny obchodných podmienok v rozsahu, v akom sa týka poplatku za nedodržanie platobných podmienok neplatným ustanovením a žalobkyňi nemožno priznať právo z neho odvodené vrátane úroku z omeškania, žalobu v časti poplatkov za upomienky a za prerušenie a obnovenie dodávok plynu (418,57 eur) spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania zamietol (výrok III.).

3.4 Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 C.s.p.) súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobkyňi ako úspešnej strane patrí podľa § 255 ods. 2 C.s.p. nárok na náhradu trov podľa pomeru úspechu strán v konaní (1.321,88 : 418,57), preto jej priznal voči žalovanej nárok na náhradu 51,90 % trov konania (výrok IV.).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie avšak výlučne v časti, ktorou bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky (výrok I.); žaloba zamietnutá (výrok III.) a rozhodnuté o náhrade trov konania (výrok IV.), podala žalobkyňa prostredníctvom svojho advokáta odvolanie, ktorým žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnuté výroky rozhodnutia zrušil a vrátil vec na prejednanie súdu prvej inštancie,

alebo napadnuté výroky rozhodnutia zmenil a odvolaciemu návrhu žalobkyne vyhovel (pozn: toto sa s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou týkalo len zamietajúcej časti vrátane závislého výroku o trovách konania). Odvolacie dôvody oprela o ust. § 365 odsek 1, písm. f/ a h/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

4.1 Odvolateľka má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby vo vzťahu k neuhradeným položkám z cenníka služieb, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 odsek 1, písm. h/ C.s.p.).

4.2 Účtovanie poplatkov za upomienku nenapĺňa podstatu neprijateľných zmluvných podmienok, tak ako sú uvedené v písm. k) a t) O.z. Zo žalovaných faktúr je zrejmé, že žalovaná jej uhradila preddavkové platby spolu vo výške 685,00 eur, avšak iba vo vzťahu k prvej vyúčtovacej faktúre č. 4200064618. Vo vzťahu k vyúčtovacej faktúre č.4200068270 neuhradila žalovaná žiadnu preddavkovú platbu. Žalobkyni so zaslaním každej z upomienok reálne vznikajú náklady spojené nielen so samotným vyhotovením upomienky, ale aj s jej zaslaním, ktoré je možné vyčísliť nasledovne: 1,15 eur poštovné; 0,052 eur tlač upomienky; 0,016 eur strojové obáľkovanie; 0,13 eur preprava; 0,014 eur obálka a 3,638 eur režijné náklady (administratíva, personálne náklady, materiálne zabezpečenie a IT software- generovanie). Vzhľadom na uvedené vyčíslenie považuje poplatok za zaslanie upomienky vo výške 5,00 eur za primeraný, t.j. nie je v rozpore s ustanovením §53 ods. 4 písm. k) O.z. Výška poplatku za upomienku je v pomere k nesplneniu záväzku (zaplateniu preddavkovej platby) v pomere cca 5 % z výšky nezaplatenej preddavkovej platby. Z uvedeného dôvodu nie je možné sumu 5,00 eur považovať za neprimerane vysokú. Rovnako aj pokiaľ ide o určenie neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods.4 písm. t), účtovanie poplatku za upomienku, nenapĺňa definíciu tejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Každá zo zaslaných upomienok bola žalovanej zaslaná z dôvodu, že žalovaná neuhradila preddavkovú platbu v lehote jej splatnosti. V nadväznosti na to, bolo žalovanej v upomienke informatívne pripomenuté, že má vo vzťahu k žalobkyni aj staršie záväzky, ktoré už boli opomínané a sú po lehote splatnosti.

4.3 Vo vzťahu k nákladom za prerušenie distribúcie a opätovné pripojenie po prerušení, ktoré boli zahrnuté do vyúčtovacej faktúry č. 4200064618 odvolateľka nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že išlo o fiktívne prerušenie resp. opätovné pripojenie. Naopak, v prípade faktúr č. 6800039655 na sumu 90,76 eur a č. 6800039719 na sumu 90,76 eur išlo o fyzicky realizované úkony. Uvedla, že uvedený nárok priamo vyplýva z príloh oboch faktúr za službu, na ktoré podrobne odkazovala v podanej špecifikácii. V súvislosti s tým, predložila konajúcemu súdu Katalóg služieb spol. SPP - distribúcia a.s., platný od 01.01.2015, zmena 29.01.2015, zmena 29.07.2015, zmena 21.12.2015 a zmena 17.08.2016, oprava znenia 13.9.2016, ktorý bol účinný aj v čase fakturácie služby žalovanej t.j. 21.06.2017 a 22.06.2017- podľa faktúr za službu). Pri popise prerušenie/obmedzenie distribúcie zemného plynu z dôvodu nezaplatenia faktúry za dodávku plynu je uvedená cena služby 75,63 eur/výkon bez DPH (s DPH 90,76 eur/výkon). Pri popise obnovenie distribúcie zemného plynu po prerušení/obmedzení z dôvodu nezaplatenia faktúry za dodávku plynu je uvedená cena služby 75,63 eur/výkon bez DPH (s DPH 90,76 eur/výkon). O vyúčtovanie administratívnych poplatkov, takzvané administratívne (fiktívne) prerušenie distribúcie a opätovné pripojenie, išlo len v prípade poplatkov vyúčtovaných faktúrou č. 4200068270, vo vzťahu k tejto faktúre predložila súdu prvej inštancie druhý katalóg služieb platný od 01.09.2017, z ktorého výška týchto poplatkov vyplýva.

4.4 Poukázala taktiež na ust. 69 ods. 2 ZoE z ktorého dodávateľovi plynu vyplýva povinnosť vypracovať obchodné podmienky obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby musia spĺňať požiadavky ustanovení O.z. o spotrebiteľských zmluvách, musia obsahovať spôsob predaja plynu a reklamačný poriadok, musia byť formulované jasne a zrozumiteľne a nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré neprimeraným spôsobom sťažujú alebo znemožňujú výkon práv odberateľa plynu v domácnosti, ako aj na nasledujúce obchodné podmienky z ktorých taktiež vyplýva oprávnenosť jej nároku na poplatky (Čl. IV bod 3. VUOP - Dodávateľ plynu si vyhradzuje právo spoplatniť vybrané služby čiastkou podľa platného cenníka služieb stanoveného dodávateľom plynu. Odberateľ plynu podpisom zmluvy potvrdzuje, že sa s platným cenníkom služieb dodávateľa plynu oboznámi; ČL. IV, bod 15 VUOP - Nedoplatok z vyúčtovacej faktúry alebo preddavkovú platbu uhradí odberateľ plynu v lehote splatnosti vyúčtovacej faktúry. V prípade nezaplatenia ani v dodatočnej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 10 dní od upozornenia o neuhradení záväzku, stanovenej v upomienke, je dodávateľ plynu oprávnený na náklady odberateľa plynu po jeho predchádzajúcom poučení o prerušení dodávky plynu prostredníctvom prevádzkovateľa distribučnej siete obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu do odberného miesta až

do zaplataenia dlžnej sumy alebo odstúpiť od zmluvy podľa článku XIII. bodu 4.; Čl. V bod 2.11. OP Odberateľ plynu je povinný uhradiť dodávateľovi plynu spolu s cenou za združenú dodávku plynu podľa zmluvy a týchto OP aj ďalšie, s predmetom zmluvy súvisiace platby, resp. poplatky, ak svojím konaním, resp. nekonaním, spôsobí ich vznik alebo potrebu uskutočnenia ďalších úkonov /služieb/ zo strany dodávateľa plynu alebo PDS, a tieto sú spoplatňované podľa príslušného Cenníka služieb dodávateľa plynu alebo PDS; Čl. IV, OP bod 4 Dodávateľ plynu si vyhradzuje právo spoplatniť vybrané služby čiastkou podľa platného cenníka služieb stanoveného dodávateľom plynu. Odberateľ plynu podpisom zmluvy potvrdzuje, že sa s platným cenníkom služieb dodávateľa plynu oboznámil a bod 8 má odberateľ plynu okrem iných povinností aj povinnosť uhrádzať dodávateľovi plynu za dohodnuté opakované dodávky plynu v priebehu fakturačného obdobia preddavkové platby; Čl. IV, bod 17 V prípade nezaplataenia uvedenej platby ani v dodatočnej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 10 dní od upozornenia o neuhradení záväzku, stanovenej v upomienke, je dodávateľ plynu oprávnený na náklady odberateľa plynu po jeho predchádzajúcom poučení o prerušení dodávky plynu prostredníctvom PDS obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu do odberného miesta až do zaplataenia dlžnej sumy, ako aj odstúpiť od zmluvy podľa článku XIII. bodu 4. týchto obchodných podmienok).

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne proti napadnutej časti preskúmaného rozsudku je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v poradí prvej, tretej a štvrtej výrokovej vety zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p.).

7. Podľa § 298 ods. 1 a 2 C.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (1); ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (2).

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. V danej veci súd prvej inštancie mohol vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj ex officio (§ 298 ods. 1 C.s.p.) a dokonca musel ak nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky (§ 298 ods. 1 C.s.p.), avšak pred tým v každom prípade musel sporovým stranám dať možnosť vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným (porovnaj tiež § 157 ods.1 C.s.p. in.fine); inak by v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky odňal strane sporu (pozn: tu dodávateľovi) možnosť konať pred súdom a tak bez ďalšieho vytvoril vo vzťahu k tomuto výroku stav pre kasačné rozhodnutie apelačného súdu (§ 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

10. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplataenia ceny ňou dodaného plynu žalovanej, kde jej bolo vyhovené (výrok II.), ako aj zaplataenia poplatkov za upomienky; poplatkov za prerušenie distribúcie z dôvodu neplataenia a poplatkov za opätovné pripojenie po prerušení distribúcie, kde jej vyhovené nebolo, keď žaloba bola v tejto časti zamietnutá (výrok III.).

11. Súd prvej inštancie vytyčil vo veci pojednávanie na 24.07.2020, na ktorom ako vyplýva zo zápisnice z uvedeného dňa v zmysle § 181 ods.1 C.s.p. zást. žalobkyne predniesla podstatný obsah žaloby a vyjadrení s tým, že žalovaná k prednesu žalobkyne nemala žiadne pripomienky. Následne súd prvej inštancie v zmysle § 181 ods. 2 určil, že z doposiaľ žalobkyňou prednesených tvrdení nie je možné verifikovať žalovanú sumu spotreby plynu, pretože dodatok odkazuje na dohodu o tarife, ktorá je priradená k odbernému miestu na základe zmluvy. K uvedenému zást. žalobkyne uviedla, že potrebuje dodatočnú lehotu na prediskutovanie uvedenej skutočnosti so žalobkyňou. Následne súd prvej inštancie pokračoval v zmysle § 181 ods. 2 C.s.p. a predbežne vyslovil právny názor, že pokiaľ ide o poplatok za upomienky v tomto smere má tento sankčnú povahu a bolo by možné posúdiť ho ako formu zmluvnej pokuty, ktorá na svoju platnosť vyžaduje písomnú formu. Zároveň prichádza do úvahy aj jeho možné posúdenie podľa § 53 ods.4 O.z. a rovnaké ustanovenia prichádzajú do úvahy aj v prípade poplatkov za prerušenie a obnovenie dodávok plynu. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by súd prvej inštancie vyzval sporové strany (pozn: tu najmä žalobkyňu ako dodávateľa uplatňujúcu plnenie vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy a dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou) na vyjadrenie sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok (ktorých?).

12. Odvolací súd dospel po preskúmaní veci k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom (§ 389 ods.1 písm. a/ C.s.p.).

13. Právo žalobkyne na spravodlivý proces bolo porušené tým, že svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na právnych záveroch v otázke neprijateľnosti zmluvných podmienok bez toho, aby mu umožnil vyjadriť sa k takémuto právnomu posúdeniu, čím v skutočnosti žalobcovi odňal právo namietať správnosť jeho právneho názoru. Až z rozhodnutia súdu prvého inštancie sa žalobkyňa ako dodávateľ dozvedela, že súd vyvodil svoj právny záver zo skutočností, ku ktorým jej nebola daná možnosť vyjadriť sa. K týmto právnym záverom súdu prvej inštancie sa strany sporu pred jeho rozhodnutím vo veci samej nemali možnosť vyjadriť, prípadne predložiť dôkazy (viď uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 337/2015).

14. Pokiaľ mal odvolací súd urobiť zadostučinenie procesnému pochybeniu súdu prvej inštancie neostávalo mu iné ako rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinstančnosti civilného súdneho konania odvolací súd mohol učiniť zadost' iba kasačným rozhodnutím, pretože ak by tak nepostupoval, znemožnil by strane sporu realizáciu jej procesných práv, pretože by jej odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu súdu prvej inštancie dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia veci však rozhodujúcich skutkových zistení.“

15. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) C.s.p. sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

16. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu - v jeho prvom a treťom výroku, vrátane závislého štvrtého výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.), vo vzťahu k potrebe podrobenia prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok bude skutkový stav opätovne komplexne vyhodnocovať, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité procesnoprávne a hmotnoprávne ustanovenia, ustáliť, či dotknuté zmluvné podmienky a spĺňa atribúty neprijateľnosti s následkom neplatnosti, následne vo veci v zrušenom rozsahu opätovne

rozhodnúť, pričom rozhodnutie bude nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 C.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

18. K prijatiu tohto rozhodnutia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).